

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Stredná priemyselná škola technická, Komenského 5, 085 42 Bardejov
4. Názov projektu	Inovujeme a vzdelávame pre prax
5. Kód projektu ITMS2014+	312011Z527
6. Názov pedagogického klubu	14b Klub učiteľov FG
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Dana Janečková
8. Školský polrok	september 2022 - január 2023
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	https://iavpp.spsbj.sk

10.

Úvod: V mesiacoch september 2022 až január 2023 školského roka 2022/2023 zasadal pedagogický klub Finančnej gramotnosti 10 krát. Členovia klubu sa stretávali prezenčne v pravidelných intervaloch, dva krát v mesiaci, v učebni č.35, ktorá je vybavená didaktickou a výpočtovou technikou s pripojením na internet, s vyhovujúcim priestorom pre skupinovú prácu a v učebni č. 26, rovnako vybavenou výpočtovou a zobrazovacou technikou. Témy stretnutí prebiehali podľa schváleného plánu na ktorých sme analyzovali témy:

- Práva žiadateľa o úver a práva poskytovateľa
- Riešenie nadmerného zadĺženia
- Trvalé hodnoty pre spokojný život človeka
- Peniaze, životné hodnoty a ciele
- Nasporená hotovosť a pocit bezpečia v rôznych životných situáciách
- Základné princípy zdravotného a sociálneho poistenia
- Riziká, ktorým je vystavený človek a jeho majetok
- Komerčné poistenie a jeho právne základy
- Poistné podmienky a poistné zmluvy
- Rozdiely medzi sporením a investovaním

Vytvorený materiál vznikol počas diskusií o základných pojmoch, ako výsledok analýz a aktivít v jednotlivých témach, s dôrazom na výmenu pedagogických skúseností, aplikovaním metodických postupov, technikami a aktivitami. Obsahuje výstupy, na ktorých členovia

pracovali počas stretnutí, a ktoré sa môžu stať užitočným materiálom a pomôckou v jednotlivých odboroch s odporúčaniami pre kolegov.

Stručná anotácia:

Naprieč stretnutiami sa členovia klubu venovali základným pojmom a kategóriám financií, ktoré vyplývajú z Národného štandardu finančnej gramotnosti ver.1.2. , dostupným zdrojom a diskusií o spôsobe ich implementácie vo vyučovaní, s dôrazom na medzipredmetové vzťahy a s využitím aktuálnych dostupných materiálov.

Témou prvého stretnutia bola Práva žiadateľa o úver a práva poskytovateľa. V prvom bode sme si osvojili niektoré pojmy, ktoré sa týkajú žiadosti o úver. K lepšiemu vysvetleniu nám poslúžilo video, v ktorom boli vysvetlené dané pojmy aj postup pri vybavovaní úveru od predkladanie žiadosti o úver až po jeho samotné čerpanie. V rámci diskusie sme si vymieňali skúsenosti pri vybavovaní úveru. Väčšina členov klubu mala takúto skúsenosť. Porovnávali sme podmienky, fixáciu, dobu splácania či práva dlžníka. Po tejto výmene skúsenosti sme si prezreli konkrétne všeobecné podmienky pre poskytovanie úverov (VPÚN), ktoré ponúkajú banky. A to konkrétne VUB Banka, Tatra Banka a Slovenská sporiteľná. Všetky tieto dokumenty sú voľne dostupné na ich web stránkach. Jednotlivé podmienky sme porovnávali a skúmali sme práva žiadateľa a taktiež práva poskytovateľa úveru.

Témou druhého stretnutia bola bola diskusia o riešení problémov nadmerného zadlženia. Išlo predovšetkým o hľadanie odpovedí na nasledujúce otázky: Kto je dlžník? , Kto je veriteľ?, Čo je to zadlženie?, Ako postupovať pri riešení nadmerného zadlženia?

Rámcovým programom stretnutia č.3 bola téma diskusia o trvalých hodnotách človeka v jeho živote pre jeho spokojný život. Išlo predovšetkým o hľadanie odpovedí na nasledujúce otázky: Čo potrebujeme k životu? , Kedy je náš život spokojný?, Aké sú trvalé hodnoty pre život?

Nasledujúce stretnutie bolo diskusia o peniazoch, životných hodnotách a cieľoch. Išlo predovšetkým o hľadanie odpovedí na nasledujúce otázky: Peniaze a ich hodnota?, Aké máme životné hodnoty a ciele?, Aké máme potreby?

Pokračovali sme diskusiou a výmenou skúsenosti členov klubu na tému nasporená hotovosť a pocit bezpečia v rôznych životných situáciách.

Témou stretnutia č.6 boli diskusia o princípoch zdravotného a sociálneho poistenia. Išlo predovšetkým o hľadanie odpovedí na nasledujúce otázky: Peniaze a ich hodnota?, Aké máme životné hodnoty a ciele?, Aké máme potreby?

V ďalšom stretnutí sme sa venovali téme: Riziká, ktorým je vystavený človek a jeho majetok. Hľadali sme odpovede na nasledujúce otázky: Čo je to bezpečné prostredie?, Ako chápeme riziko?, Akým rizikám môže byť vystavený majetok človeka?, Ako ochrániť majetok človeka.

Témou stretnutia č.8. Stretnutie bolo venované poistným vzťahom, základnej terminológii v oblasti komerčného poistenia a úlohám komerčného poistenia. Cieľom stretnutia bolo poskytnúť základné teoretické poznatky z rozsiahlej oblasti komerčného poistenia a významu poistenia pre jednotlivca, pre podnikateľské subjekty a národné hospodárstvo.

Témou stretnutia č.9 bola venovaná úvahám o živote človeka, v ktorom môžu nastať rôzne neočakávané udalosti. Nehoda na ceste, úraz pri futbale, či vytopený byt. Nikto nemá rád takéto škody či straty. Aby sme sa zo strachu o naše zdravie či majetok nevyhýbali činnostiam, ktoré robíme radi (napr. športovanie, cestovanie) existujú spôsoby, ako eliminovať riziko straty alebo škody. Poistenie nezabráni vzniku straty, ale pomôže ju lepšie znášať alebo dokonca aj úplne kompenzovať.

V závere tohto polroka sme sa venovali téme rozdiely medzi sporením a investovaním. V prvom

rade bolo dôležité zadefinovať pojmy sporenie a investovanie a hlavné rozdiely medzi nimi. S týmito pojмами sa stretávame v živote veľmi často a preto bolo dôležité si k tým pojmom doplniť podrobnejšie informácie, výhody a nevýhody konkrétnych produktov. Veľmi podstatné je aby si človek vedel sám porovnávať a urobiť prehľad medzi konkrétnymi ponukami, ktoré ponúka trh so sporením a investovaním. Preto sme si ukázali 2 portály (financnahitparada.sk, peniaze.sk), ktoré porovnávajú tieto služby a detailnejšie sme si ich priblížili.

Kľúčové slová:

Úver, klient, dlžník, VPÚN, úroková sadzba, dlžník, veriteľ, zadĺženie, nadmerné zadĺženie, RPMN, životné potreby, životné hodnoty, trvalé hodnoty, spokojný život, príjmy a výdavky, efektívne hospodárenie, ako ušetriť peniaze, pravidlo 50/30/20, ako si vytvoriť finančnú rezervu, zodpovedné nakupovanie, princíp stratenej príležitosti, peniaze, životné hodnoty, ciele, potreby, hotovosť, sporenie, finančná rezerva, dlhy, bezpečie, zdravotné poistenie, zdravotné poisťovne, sociálne poistenie, sociálna poisťovňa, bezpečné prostredie, majetok, riziko, likvidátor, poistenie, poisťník, poistenie náhrad, solidárnosť, neekvivalentnosť, podmienená návratnosť, poistený, poisťná udalosť, odvody, diverzifikácia, poisťovníctvo, komerčné poistenie, poisťný vzťah, účastníci poisťných vzťahov, princípy (zásady) poisťovníctva, funkcie poisťovníctva, poisťník, poisťné, poistený, poisťné plnenie, poisťné podmienky, poisťná zmluva, sporenie, poistenie, podielové fondy, akcie, sporiaci účty.

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Tento výstup predstavuje stručné zhrnutie z jednotlivých stretnutí a príklad výstupov, výsledkov práce členov klubu za obdobie druhý polrok šk. r. 2022/2023.

Jadro: Popis témy/problém

V ďalšej, v poradí štvrtej desiatke stretnutí, ktoré pokračujú v rámci prebiehajúceho projektu, sa členovia klubu opätovne oboznámili s plánom práce pedagogického klubu FG na ďalšie polročné obdobie a stanovili si termíny stretnutí klubu v druhom polroku šk. r. 2022/2023. Stretnutia prebiehali prezenčnou formou s frekvenciou dvoch stretnutí každý mesiac. Diskutovali sme o výstupoch v rámci stretnutí tak, aby im slúžili ako podporný materiál pri implementácii cieľov finančnej gramotnosti a rozvíjaní finančných kompetencií žiakov.

Členovia sa dohodli na vzájomnej spolupráci na stretnutiach a spracovaní tém v rámci svojich aprobačných predmetov a študijných odborov.

Nadalej medzi hlavné materiály patria stránka Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu minedu.sk, ktorá obsahuje zverejnené dokumenty dôležité pre implementáciu FG do vyučovacieho prostredia: Národný štandard finančnej gramotnosti (NŠFG) aktuálna verzia 1.2 účinná od 1.9.2017, Metodika finančnej gramotnosti s účinnosťou od 1.9.2018. A ďalšie užitočné linky, ktoré sa týkajú tém aktuálnych pre druhý polrok stretnutí.

Populárne sa stali aj relácie **INVESTUJEME** na TA3 a relácia **PENIAZE** na RTVS, ktoré prinášajú aktuálne témy z oblasti finančnej gramotnosti, krátko a výstižne orientujú diváka vo svete financií, s ktorými sme už na stretnutiach aktívne pracovali, a využívali v motivačnej časti pri

zavádzaní nových pojmov, analýze aktuálnych tém v prepojení so situáciou vo svete, na svetových trhoch, na čo následne reaguje aj naša slovenská ekonomika rôznymi opatreniami.

Televízne relácie a spracované videá na odborných ekonomických portáloch sú veľmi názorná a prístupná forma k popularizácii témy a je možné ju so žiakmi sledovať počas vyučovania z archívu daných televízií.

Rovnako tak nám poslúžili videá na portáli zmudri.sk, v rámci programu **Zmudri do škôl** na 1. polrok šk. roka 2022/2023. Tento výberový program je **nadstavbou k bežnému používaniu voľne dostupných video kurzov**, ktoré viedli k získaniu v prvom rade odborných zručností a cenných informácií z oblasti finančnej gramotnosti pre žiakov.

Pri absolvovaní plánovaných aktivít so žiakmi na hodinách, kde v rámci predmetu je implementovaná aj prierezová téma Finančná gramotnosť, sa táto forma prezentácie aktuálnych tém so zaujímavými odborníkmi z rôznych oblastí veľmi osvedčila.

Počas stretnutia sme aj v tomto polroku aktualizovali odborné termíny z oblasti financií v slovníku základných pojmov, ktorého úlohou je pomôcť učiteľom a hlavne žiakom zorientovať sa v odbornej terminológii finančnej gramotnosti, rozvíjať ju v predmetoch vo všeobecnom aj odbornom vzdelávaní vo všetkých študijných odboroch aktívnym vysvetľovaním a používaním jednotlivých odborných aj bežne sa vyskytujúcich pojmov v rámci aktivít na vyučovacích hodinách.

Témou stretnutia č.1 Práva žiadateľa o úver a práva poskytovateľa.
1.) V úvode stretnutia sme si zadefinovali jednotlivé pojmy ako napr.:

Dlžník – osoba a/alebo osoby, ktoré sú zmluvnou stranou Banky v Zmluve a/alebo osoby, ktoré sa zaviazali voči Banke zaplatiť Pohľadávku Banky a/alebo jej príslušnú časť na základe prevzatia dlhu alebo pristúpenia k záväzku a/alebo osoby, na ktoré prešiel, alebo bol prevedený záväzok zaplatiť Pohľadávku Banky a/alebo jej príslušnú časť;

Klient – žiadateľ o Úver – fyzická osoba, ktorá je v zmysle príslušných právnych predpisov oprávnená nadobúdať nehnuteľnosť alebo vlastní nehnuteľnosť na území Slovenskej republiky.

Úver alebo aj istina Úveru – peňažné prostriedky, ktoré Banka poskytne Dlžníkovi na základe Zmluvy, a ktoré je Dlžník povinný vrátiť Banke podľa podmienok Zmluvy;

Úroková sadzba – je sadzba, ktorú je povinný Dlžník zaplatiť Banke ako veriteľovi v zmysle Zmluvy; skladá sa zo základnej úrokovej sadzby a hrubej marže Banky, Banka zverejňuje výšku základnej úrokovej sadzby na svojom webovom sídle;

VPÚN – Všeobecné podmienky pre poskytovanie bezúčelových úverov zabezpečených záložným právom k nehnuteľnostiam pre fyzické osoby vydané Bankou;

Pre lepšie pochopenie niektorých pojmov sme si pustili odborné video s názvom „Ako si vybaví hypotéku“ (dostupné na: <https://www.youtube.com/watch?v=IT1mfG9AJa0>). Vo videu bolo jednoduchým a zrozumiteľným popisom vysvetlené, aký je postup pri vybavovaní úveru.

Príklad z článku o podmienkach poskytnutia úveru:

Podmienky poskytovania Úveru

Zaujímavým bodom vo všeobecných podmienkach sú jednostranné zmeny.

2.) V ďalšej časti stretnutia sme si vymieňali skúsenosti, ktoré sme nadobudli pri vybavovaní úveru. Väčšina sme sa zhodla, že postup, ktorý bol vo videu, sme zažili aj my. Diskutovali a porovnávali sme ako dlho nám trvalo vybaviť hypotéku, akú máme úrokovú sadzbu, fixáciu a dĺžku splatnosti. Tieto údaje sa už medzi kolegami líšili. Záležalo kedy si tu hypotéku vybavovali a taktiež ich vek.

3.) V tretej časti stretnutia sme sa pozreli na základné podmienky, ktoré musí žiadateľ splniť pri žiadaní o úver:

- Fyzická osoba staršia ako 18 rokov, max. 65 rokov
- Občan SR alebo cudzí štátny príslušník s povolením na pobyt na území SR
- Klient bez negatívnych záznamov v úverom a v nebankovom registri
- Klient bez nedoplatkov na sociálnom a zdravotnom poistení, klient bez exekúcií
- Ak je rodinný stav žiadateľa o úver ženatý/vydatá, do úveru musí vstúpiť aj manžel/ka - uvedené neplatí pri zúženom, resp. rozdelenom BSM a pri spotrebných úveroch do určitého objemu
- Žiadateľ o úver/spoludlžník nesmie byť v čase podania žiadosti a schvaľovania úveru: nezamestnaný, v skúšobnej alebo vo výpovednej lehote, práceneschopný
- Žiadateľ o úver/spoludlžník musí vedieť preukázať príjem: zo závislej činnosti, z podnikania, iný akceptovateľný príjem
- Max. počet účastníkov na úvere sú 4 osoby (2 manželské páry)

4.) V poslednej časti stretnutia sme porovnávali obchodné podmienky pri poskytovaní úveru v troch najsilnejších bankách (VUB, SLSP, TatraBanka). Porovnávali sme obsah daných dokumentov a jednotlivé body ako napr. podmienky pri poskytovaní úveru, splácanie úveru, práva banky, porušenie zmluvy dlžníka voči banke a odstúpenie od zmluvy. Všetky tie obchodné podmienky sú voľne dostupné na ich web stránke.

SLSP - https://www.slsp.sk/content/dam/sk/slsp/www_slsp_sk/documents/obchodne-podmienky-banky/op-hypotekarne-uvery-fo-31122014.pdf

VUB - https://www.vub.sk/files/ludia/informacny-servis/obchodne-podmienky/zalozky/18634-vop-na-byvanie-2019_a4_210x297_nahlad3.pdf

TatraBanka - <https://www.tatrabanka.sk/files/archiv/obchodne-podmienky-individualnych-klientov/hypoteka/americka/vseobecne-podmienky-pre-poskytovanie-bezucelovych-uverov-na-byvanie.pdf>

Obsah všeobecných podmienok všetkých troch bánk bol približne rovnaký a dotýkal sa rovnakých tém, napr. obsah SLSP:

- I. Definície
- II. Žiadosť o poskytnutie Úveru a účel Úver
- III. Podmienky poskytnutia Úveru
- IV. Doklady preukazujúce účel použitia Úveru
- V. Štátny príspevok, Štátny príspevok pre mladých a Podpora Banky
- VI. Úroková sadzba a Úrokové obdobie
- VII. Splatnosť a splácanie Pohľadávky
- VIII. Zabezpečenie Pohľadávky z Úveru
- IX. Osobitné práva a povinnosti zmluvných strán
- X. Prípady porušenia
- XI. Rôzne ustanovenia
- XII. Záverečné ustanovenia

Témou stretnutia č. 2 Riešenie nadmerného zadlženia a odpovedať na otázky:

Kto je dlžník?

Dlžník (debitor) je fyzická alebo právnická osoba v priamom vzťahu s veriteľom, ktorá sa podpisom zmluvy zaviazala vrátiť vypožičané peniaze spolu s úrokmi vo vopred dohodnutom čase. V prípade bankových úverov je dlžník ten, komu banka poskytla finančné prostriedky. Vzťah zmluvných strán (dlžník a veriteľ) upravuje záväzkové právo.

Kto je veriteľ?

Jedna zo zmluvných strán úverového vzťahu, väčšinou banka, ktorá poskytla dlžníkovi na určitú dobu finančné prostriedky sa nazýva veriteľ. Voči dlžníkovi má veriteľ pohľadávku a dlžník má voči veriteľovi záväzok. Veriteľ má právo požadovať od dlžníka určité plnenie v stanovenom čase, má právo odstúpiť od zmluvy, ak dlžník nesplní voči nemu záväzok.

Čo je to zadlženie?

Zadlženie ja - požíčaním si narobiť dlhy. Nadmerne zadlžení ľudia pôžičku od banky nedostanú. Banky si totiž každého žiadateľa o pôžičku pred jej udelením poriadne preveria. Dostanú sa pomerne jednoducho cez úverové registre k údajom o tom, koľko kto dlhuje a ako spláca svoje záväzky. Je dôležité si tak uvedomiť, že banky sú dnes pri pridelovaní úverov významne opatrnejšie než napríklad ešte pred dvoma rokmi. Vďaka tomu je prakticky nulová pravdepodobnosť, že by dnes dostala pôžičku osoba, u ktorej má akúkoľvek pochybnosť o jej bonite. Nebezpečenstvo nadmerného zadlženia je tak výrazne nižšie než v minulosti. Pozor na vysoké RPMN.

Na trhu totiž nepôsobia len banky alebo renomované finančné spoločnosti, ale taktiež firmy, ktoré požíciavajú i ľuďom, ktorí už nadmerne zadlžení sú. Tieto spoločnosti do žiadnych úverových registrov nenahliadajú ani žiadnym iným spôsobom neskúmajú bonitu a požíčajú tak prakticky každému. Za túto svoju „bohorovnosť“ si však nechajú poriadne zaplatiť. RPMN (ročná

percentuálna nákladov) takýchto úverov sa totiž počítajú trojmiestnymi čiastkami. Úverové zmluvy s takýmito firmami sú rovnako opatrené rozhodujúcou doložkou, vďaka ktorým je prípadná exekúcia majetku významne jednoduchšia. Bohužiaľ sú to práve tieto firmy, ktoré sú často východiskom pre nadmerne zadlžených ľudí. Tí sa tak dostávajú do dlhovej špirály, kedy vytílkajú dlh dlhom. Aká je teda rada pre nadmerne zadlžených ľudí – neberte si žiadne pôžičky od vyššie zmienených spoločností, ale snažte sa dohodnúť so svojou bankou. Vedzte, že tá má väčšinou eminentný záujem sa s vami dohodnúť a má množstvo spôsobov ako vám splácanie uľahčiť.

Predchádzanie nadmernému zadlženiu

Na zníženie počtu prípadov nadmerného zadlženia nebude postačujúce prijať len legislatívny nástroj. Musia sa prijať také preventívne opatrenia, ktoré v čo najväčšej miere zabránia zadlženiu. Potreba finančného vzdelávania sa opakovane objavuje v diskusiách o finančných službách, nie sú však preň vyčlenené dostatočné prostriedky. Možno sa o tom presvedčiť, ak porovnáme čiastky, ktoré sa vynakladajú na reklamu s čiastkami, ktoré sa pridávajú inancnému vzdelávaniu. Jedinou cestou je - finančné vzdelávanie a zodpovedná spotreba.

Riešenie problému nadmerného zadlženia

Viacere členské štáty zaviedli súdne konania s cieľom obmedziť nadmerné zadlženie. V situáciách nadmerného zadlženia je všeobecným cieľom nájsť také riešenia, ktoré omácnostiam umožnia vyhnúť sa sociálnemu vylúčeniu a tam, kde je to možné, splatiť svoje dlhy tak, ako im to umožňujú ich prostriedky. Niektoré nástroje počítajú s možnosťou čiastočného alebo úplného vymazania dlhov, ak neexistuje žiadna možnosť napraviť situáciu nadmerne zadlžených osôb, a poskytnúť im tak druhú šancu. Všetky konania dávajú sudcovi možnosť nariadiť nadmerne zadlženým osobám a ich veriteľom plán na vyrovnanie dlhu. Tomuto rozhodnutiu vo všeobecnosti predchádza „zmierovacia“ fáza, počas ktorej sa jednotlivé strany silujú dosiahnuť dohodu o pláne. Ak je dohoda úspešná, plán schváli súd.

Nasledujúce stretnutie Trvalé hodnoty pre spokojný život človeka. V úvode stretnutia sme pracovali s týmito konkrétnymi citátmi, ktorých autormi sú známe osobnosti aj medzi žiakmi: „Hodnota človeka nie je v tom, čo urobil pre seba, ale pre iných.“

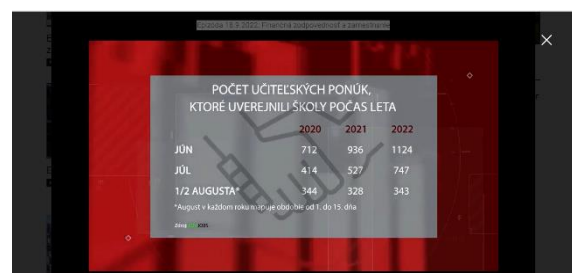
- Albert Einstein

„Nemôže byť bohatstvo tam, kde sú ľudia zamestnaní vzájomným podvádzaním. Nemajú čas na vybudovanie hodnôt, teda ani na vytvorenie bohatstva.“

- Tomáš Baťa

Rozprava pokračovala analýzou relácie z archív Peniaze

<https://www.relaciapeniaze.sk/category/archiv-relacii/> Finančná zodpovednosť a zamestnanie. Influenzer FeroJoke a jeho hodnoty (životné prostredie).

	2020	2021	2022
JÜN	712	936	1124
JÜL	414	527	747
1/2 AUGUSTA*	344	328	343

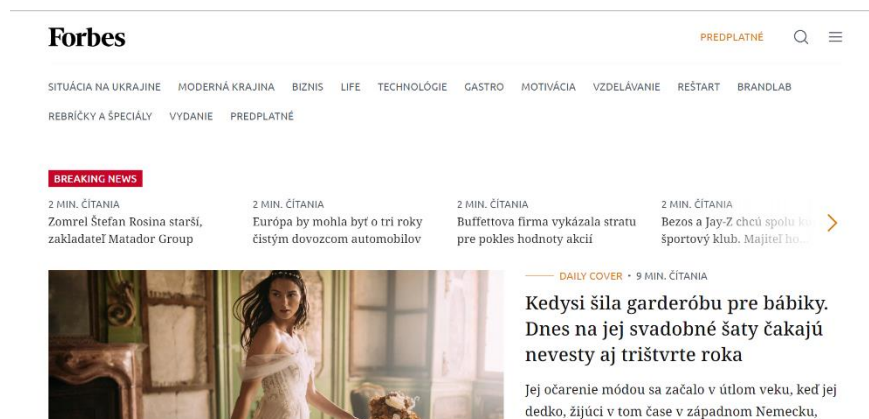
*August v každom roku má dve obdobia od 1. do 15. dňa

Obrázok 1 Dopyt po zamestnancoch v odvetvi

Sledovanie rebríčkov úspešných ako nástroj motivácie.
<https://www.forbes.sk/>
Magazín Forbes, ktorý prináša témy z oblasti financií

Obrázok 2 Investovanie do dlhopisov

Obrázok 3 Magazín o investovaní a novinkách

Sú peniaze hodnotou? Ako teda peniaze ušetriť? Využili sme k motivácii video z portálu ZMUDRI.SK

<https://zmudri.sk/kurz/financna-gramotnost-ako-usetrit>,

Kto chce ušetriť, mal by zarobiť viac peňazí, ako minie. Ako na to?

V prvom rade podrobiť výdavky analýze.

Hlavný rozdiel pritom je, že ak chcem

šetriť, nevyhnutné výdavky sa pokúšam okresať. Tie dobrovoľné viem škrtnúť úplne.

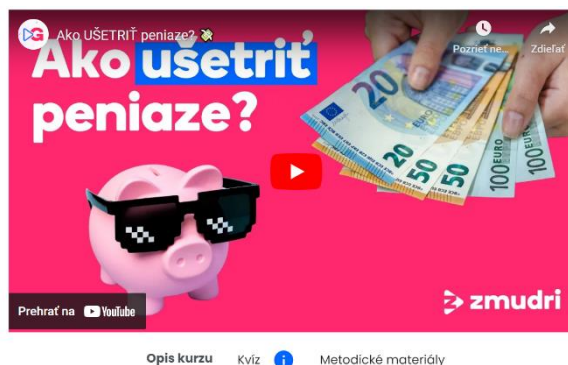
Sú aj rôzne aplikácie, ktoré pomôžu zanalyzovať, koľko a na čo mesačne mňaš.

- Wallet
- Spendeo
- Rýchly rozpočet

Aktivity na hodine

Engage = Zapojenie (5 min)

Ako budete aktivizovať predchádzajúce vedomosti? Ako zapojíte (nadchnete) žiakov do témy hodiny?

Spýtajte sa žiakov, za čo posledný mesiac platili alebo minuli peniaze. Všetky výdavky rozdeľte do týchto kategórií:

- Pravidelné výdavky:
- Príležitostné výdavky:
- Nevyhnutné výdavky:
- Voliteľné (dobrovoľné) výdavky:

Explore = Skúmanie (10 min)

Ako budú žiaci skúmať, aby objavili nové koncepty a tvorili nové myšlienky a riešenia? Ako budú žiaci dizajnovať a exekúovať svoje bádanie?

Spýtajte sa žiakov, či niekedy šetrili peniaze - či už na nový telefón, alebo na "horšie časy". Potom budeme v triede riešiť, ako šetriť.

think - pair - share cvičenie 3 fázovou technikou: (pracujeme) samostatne - vo dvojici - celá trieda.

- Žiaci najskôr samostatne 2 minúty píšú na papier stratégie šetrenia peňazí.
- Potom 3 minúty diskutujú stratégie vo dvojici, dopisujú ďalšie body.
- Potom zozbierame všetky nápady v triede - spíšte ich na tabuľu. (Postupne si pýtajte po jednom nápade od každej dvojice).

Explain = Vysvetlenie (15 min)

Ako žiaci vysvetlia svoje porozumenie konceptov a procesov?

Ako učiteľ pomôže žiakom objasniť/utriediť ich porozumenie a adresuje možné nedorozumenia?

Pozrieme si v triede video a zodpovieme otázky:

- Ako môžeme urobiť analýzu svojich výdavkov?
- Ako si nastaviť rozpočet?
- Ako šetriť?
- Čo je rezerva a na čo slúži?

Elaborate = Rozpracovanie (10 min)

Vo štvrtom stretnutí dominovala diskusia o peniazoch, životných hodnotách a cieľoch.

Peniaze a ich hodnota?

Koncept hodnoty za peniaze je filozofickou zmenou. V slovenskej mentalite stále rezonujú príslovia ako „kto neokráda štát, okráda vlastnú rodinu“ alebo „zo spoločného krv netečie“.

Preto je potrebné naďalej zdôrazňovať aj princípy, ktoré by mali byť samozrejmosťou.

Napríklad, nie médiá alebo občania by mali pátrať po tom, či boli verejné peniaze efektívne využité, ale dôkazné bremeno by malo byť na vláde; tá by mala ukázať, o ktorých možnostiach uvažovala, a prečo sa rozhodla v prospech konkrétneho riešenia. Alibistickú formulu „v súlade so zákonom“ by malo nahradiť „bola to najlepšia z možností“ nasledované zrozumiteľnými argumentmi prečo. Malo by byť samozrejmosťou, že sa zákon neporušil, diskusia by sa mala sústrediť na to, či bol zvolený prístup s najväčším úžitkom pre občanov.

Aké máme životné hodnoty a ciele?

Hodnoty sú vyjadrením toho, čo je pre nás dôležité.

Hodnoty sú rozdelené do nasledujúcich štyroch základných skupín:

1. **Primárne životné hodnoty** - sú také hodnoty, ktoré sú nevyhnutné pre život každého jedinca a teda majú nezastupiteľný vplyv na jeho život a zdravie.

2. *Kultúrne hodnoty* – súvisia so schopnosťou človeka ako mysliacej bytosti vyjadriť sa prostredníctvom svojich diel a výtvorov.

3. *Hodnoty občianskeho života* - sú hodnoty charakteristické svojím spoločenským razom a dotýkajú sa nášho spolužitia s ostatnými ľuďmi v našej spoločnosti.

4. *Hodnoty individuálneho života* - Tieto reflektujú vzťah človeka ako k sebe samému, tak k ľuďom v jeho okolí. Patria sem predovšetkým mravné hodnoty, ktoré vyjadrujú to, čo človek pokladá vo svojom živote za najdôležitejšie.

Téma nasledujúceho stretnutia Nasporená hotovosť a pocit bezpečia v rôznych životných situáciách. Na tomto stretnutí sme sa oboznámili s kurikulumom voliteľného predmetu Manažment osobných financií, ktoré vypracovalo MŠVVaŠ SR a diskutovali o pozitívach predmetu, rovnako ako Členovia PK FG uvažovali nad tým, či by nebolo dobré od ďalšieho školského roka zaradiť tento predmet do ponuky voliteľného predmetu alebo ho realizovať ako krúžok. Zhodli sa na tom, že jeho zaradením do ponuky voliteľných predmetov dáva priestor pre získanie základov finančnej gramotnosti žiakov a prehĺbenie ich znalostí v tejto oblasti, avšak návrh musia predložiť vedeniu školy. Podrobné informácie o voliteľnom predmete sú dostupné na : http://www.poznaj.sk/wp-content/uploads/2017/08/Osnovy_MOF.pdf

Ďalšie otázky súvisiace s témou:
Čo je to finančná rezerva?

Poriadna finančná rezerva vám pomôže prekonať ťažké časy. Veľa ľudí sa o tom presvedčilo aj počas pandémie koronavírusu. Ak máte odložené dve vaše mesačné výplaty, na záchranu v nečakanej situácii to však nemusí stačiť. Ide totiž o minimálnu finančnú rezervu.

„Železnú rezervu“ si ľudia tvoria na rôzne účely – motivuje ich vlastná skúsenosť alebo názor odborníkov zo sveta financií. Niektorí majú za sebou nepríjemnú udalosť, keď dostal nečakanú výpoveď z práce, iní majú zase smolu, že mu vypovedá službu niektorý z domácich spotrebičov či dokonca auto. A tak začne premýšľať nad peniazmi, ktoré má odložené bokom.

Uvažovať nad odkladaním financií v dlhodobom horizonte je veľmi dôležité. Chýbajúce peniaze v domácnosti môže v čase krízy vyriešiť práve dobrá finančná rezerva. Prečo sa oplatí mať finančnú rezervu?

Dôvodov, prečo si mesačne šetriť a tvoriť finančnú rezervu, by sa našlo viac. Pozrime sa ale na tie najbežnejšie. Strata zamestnania je asi jedným z prvých a najčastejších podnetov, ktorý nás dovedie k otázke finančnej rezervy. Prísť o kľúčový mesačný príjem by nechcel nikto a hlavne nie vtedy, keď má každé euro na účte svoj význam. Niečo ide na trvalé príkazy, nájom a stravovanie, a iné zase na školné a financovanie krúžkov pre deti. Ani nečakaný výpadok príjmu pre chorobu nepoteší. S dostatočnou finančnou rezervou však bude jednoduchšie aj toto náročné obdobie.

Počas života nás postretnú aj menej závažné neočakávané situácie alebo nešťastia, ktoré súvisia s našim bezprostredným okolím a vecami. Napríklad sa nám pokazí práčka či chladnička alebo sa staneme účastníkom dopravnej nehody. Tá môže mať za následok rozsiahle poškodenie rodinného auta. Pocity bezpečia a istoty je posledným bodom, ktorý patrí do zoznamu dôvodov, prečo si tvoriť finančnú rezervu. Ak je váš rodinný rozpočet napätý a nemôžete si dovoliť prísť nečakane o desiatky alebo stovky eur, potom budete za našetrené

peniaze v krízových situáciách vďační. Vďaka nim budete cítiť menší tlak a stres, či to v náročnom období finančne zvládnete. Vďaka finančnej rezerve sa tiež môžete vyhnúť nákupom na splátky či nevyhnutným bezúčelovým úverom.

- Ako si vytvoriť finančnú rezervu a aká veľká má byť?

Finanční experti sa zhodujú, že dobrá našetrená suma sa rovná 6 mesačným platom v čistom. Mesačne by ste si tak mali do finančnej rezervy odkladať 10 % z celkového mesačného príjmu domácnosti. Táto výška však nemusí platiť pre všetkých. Finančná rezerva by mala byť iná v prípade mladej rodiny a tiež v prípade mladého človeka bez hypotéky a záväzkov. Mladá rodina s deťmi má zvyčajne jedného žiteľa, čo znamená, že rozumná rezerva by mala byť o niečo vyššia. Napríklad by mohlo ísť o 12 čistých mesačných plátov hlavného žiteľa rodiny.

Mladý človek, ktorý žije sám seba a jeho príjmy sú ďaleko väčšie ako výdavky, môže pokojne odložiť bokom 6 mesačných plátov. Zvyšok výplaty potom rozumne investovať do podielových fondov či akcií alebo do nehnuteľnosti. Zbytočne veľká finančná rezerva totiž nie je pre mladého človeka výhodná. Výhodnejšie je vložiť našetrené peniaze napríklad do akciových fondov, ktoré majú v porovnaní s inými fondmi najvyšší potenciálny výnos.

Starší ľudia pred dôchodkom, ktorí majú stabilný príjem, by mali mať finančnú rezervu vo výške 6 mesačných plátov v čistom (podobne ako mladí bez záväzkov). Ak majú voľné ešte nejaké peniaze, môžu ich takisto nechať „pracovať“, ale o niečo bezpečnejšie. Napríklad v garantovaných fondoch či na termínovanom vklade. Ľudia s nízkym príjmom by si mali tvoriť finančnú rezervu tiež, hoci si budú odkladať len 10 € mesačne. Aj keď bude proces šetrenia trvať dlhšie, oplatí sa vytrvať. V neočakávanej nepríjemnej situácii odložené peniaze rozhodne oceníte.

A koľko trvá tvorba rezervy?

Finančnú rezervu do domácnosti by ste mali vytvoriť ideálne do 3 až 4 rokov od začiatku sporenia. Finančníci odporúčajú, aby si občania finančnú rezervu tvorili dlhodobo. A to od začiatku do konca pracovného života.

Venovali sme sa analýze pojmov sporenie vs. Investovanie.

Najbežnejšími formami zhodnocovania peňažných prostriedkov, s ktorými sa môžete v praxi stretnúť, je sporenie a investovanie. Aký je medzi týmito pojmami rozdiel? Hlavný rozdiel spočíva v tom, kto na seba berie riziko prípadného poklesu výnosu alebo zisku z investície. Pri sporení banky bežne garantujú výšku výnosu (očakávaný výnos je teda vopred daný), ale ten štandardne býva pod mierou inflácie, teda na veľmi nízkej úrovni. Pri investovaní môže človek dosiahnuť vyšší výnos, no preberá na seba riziko prípadných poklesov. Nevie presne určiť, akú hodnotu mu investícia v budúcnosti prinesie. Pod pojmom sporenie sa skrýva jednorazové alebo pravidelné odkladanie si peňažných prostriedkov s cieľom ich neskoršej spotreby.

Na sporenie sa využívajú produkty, ktoré garantujú vrátenie aspoň vlozenej sumy po uplynutí stanoveného časového horizontu.

Všetky sporiace produkty spadajú pod ochranu peňažných vkladov, ktorú zabezpečuje Fond ochrany vkladov. Tento systém ochrany poskytuje náhradu za nedostupné vklady až do výšky 100 000 € na vkladateľa, ak banky nemajú dostatok prostriedkov. Ak ste si sporili v banke, ktorá vyhlásila platobnú neschopnosť – inak povedané skrachovala –, a zároveň ste v tejto banke

splácali úver, vďaka Fondu ochrany vkladov vám vrátia rozdiel medzi pohľadávkami a záväzkami voči banke – teda rozdiel medzi výškou vkladu a výškou zostatku splátok.

Finančná rezerva a sporenie nie je to isté, obe sú však dôležité.

Ďalšie informácie dostupné na:

<https://www.nadaciapartners.sk/storage/app/media/financna-gramotnost-v-kocke-2021.pdf>

K tejto téme je vhodný Pracovný zošit FG pre žiakov SŠ Dostupné na: <https://www.jaslovensko.sk/files/ucitel/aktivity/vies-usetrit-pri-nakupovani.pdf>.

Stretnutie č.6 s témou Základné princípy zdravotného a sociálneho poistenia poskytl analýza a diskusiu o zdravotnom a sociálnom poistení. Ide o príspevkový systém, kde sú subjekty povinné platiť príspevky. Sociálne poistenie je najrozsiahlejšou časťou systému sociálneho zabezpečenia. Ide o povinné verejnoprávne poistenie, založené na platení odvodov a poberaní dávok (napríklad dôchodkov). Jeho úlohou je ochrániť veľkú časť obyvateľstva pred rizikami v živote a tiež zabezpečiť prerozdelenie dôchodkov v národnom hospodárstve.

V SR je tento systém upravený zákonom č.461/2003 Z.z. Tento zákon vymedzuje sociálne poistenie, upravuje rozsah sociálneho poistenia, právne vzťahy pri vykonávaní sociálneho poistenia, organizáciu sociálneho poistenia, financovanie sociálneho poistenia, dozor štátu nad vykonávaním sociálneho poistenia a konanie vo veciach sociálneho poistenia a upravuje aj výber, registráciu a postúpenie príspevkov na starobné dôchodkové sporenie. Každý zamestnávateľ musí za svojich zamestnancov odvádzať príslušnú výšku odvodov na jednotlivé druhy poistení.

Zamestnancom sa tiež povinne strháva časť ich platu na jednotlivé druhy poistenia.

Podnikatelia, čiže samostatne zárobkovo činné osoby si musia povinne platiť odvody a to od času, keď dosiahnu určitú výšku príjmov (nie zisku). Systém sociálneho poistenia núti občanov, aby sa postarali sami o seba prostredníctvom odloženej spotreby a nie na úkor verejných daní.

Zdravotné poistenie je svojou podstatou neživotné poistenie. Má svoje špecifiká poisťuje čisté, teda nie špekulatívne riziká, ovplyvniteľné aj neovplyvniteľné riziká, poisťuje riziká s kombinovanými vyvolávajúcimi faktormi a poisťuje aj nepoistiteľné riziká. Práve preto je z hľadiska ekonomického veľmi rizikovým poistením, ale je však vo verejnom záujme. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa stalo poistením zákonným, neziskovým a solidárnym.

Klasifikácia modelov zdravotného poistenia:

1. Verejné zdravotné poistenie

2. Súkromné zdravotné poistenie:

2. Ďalším bodom stretnutia bolo vypracovanie priradovacej úlohy, ktorú možno použiť aj pri práci so žiakmi na tému sociálne poistenie.

Sociálne poistenie

Poistenie ľuďom umožňuje deliť sa o riziko. Na Slovensku je každý človek nejakým spôsobom poistený.

Medzi tie povinné poistenia každej zamestnanej osoby patrí aj SOCIÁLNE

POISTENIE. Platí sa spolu s ostatnými odvodmi zrážkou zo mzdy. Jeho úlohou je ochrániť ľudí pred rizikami v živote.

Názov poistenia:

- A. Nemocenské poistenie
- B. Úrazové poistenie
- C. Dôchodkové poistenie
- D. Poistenie v nezamestnanosti

Definícia:

1. jeho cieľom je náhrada mzdy v čase, keď je človek chorý,
2. jeho cieľom je zabezpečiť človeka v situácii, keď príde o prácu,
3. jeho cieľom je zabezpečiť príjem poisteným osobám v prípade poškodenia zdravia, napr.: pri pracovnom úraze alebo v dôsledku choroby z povolania,
4. slúži na zabezpečenie dôchodkov pri skončení pracovného pomeru. Vyplácajú sa z neho dôchodky, ako napr. invalidný, starobný, vdovský a vdovecký, sirotsky.

Otázka: Priradte k názvu poistenia správnu definíciu.

Poistenie A B C D

Definícia 1 3 4 2

Siedme stretnutie - Témou nášho stretnutia bola Riziká, ktorým je vystavený človek a jeho majetok. V tomto stretnutí sa členovia pedagogického klubu oboznámili s metódami a formami práce s odborným textom a použitím brainstormingu definovali pojmový aparát k danej problematike. Teda aké sú riziká, ktorými je ohrozený človek a jeho majetok.

Členovia pedagogického klubu živo diskutovali na modelové príklady zo života a poukazovali na ohrozovanie majetku v dôsledku predvídaných okolností ale aj ohrození v dôsledku globálnych udalostí, ako napríklad v poslednom období výskyt pandémie, blízkosť vojnového konfliktu v európskom prostredí. Akým rizikám môže byť vystavený majetok človeka?

Náhodné bezpečnostné riziká predstavujú akékoľvek biologické, chemické, mechanické, environmentálne, ergonomické, fyzikálne, psychologické alebo sociálne faktory, ktoré, ak nebudú riadené, môžu pravdepodobne spôsobiť nebezpečenstvo pre:

1. ľudí a iné organizmy – smrť, úraz, choroba a stres,
2. majetok – poškodenie majetku a ekonomická strata,
3. životné prostredie – úbytok rastlín a živočíchov, znečistenie a straty vybavenosti.

Podľa Štandardu Inštitútu riadenia rizík medzi náhodné riziká patria najmä riziká:

- súvisiace s bezpečnosťou zdravia pri práci (BOZP) – occupational health and safety – related risks,
- personálnej bezpečnosti – personnel security risks,
- bezpečnosti životného prostredia – environmental risks,
- požiaru a iných havárií – fire and other disasters,
- prírodných javov (živelných pohrôm) – natural events,

- bezpečnosti priestorov – premises security risks.

I. Aktivita k téme vhodná k realizácii so žiakmi:

- V trvaní 10 minút, v 3 členných skupinách, vyhľadajte online produkty, ktoré súvisia s poistením sociálnym, komerčným a zdravotným (zdravie, majetok, duševné vlastníctvo...).
- Prezentujte kategórie – druh poistenia a jeho výhody, nevýhody za svoju skupinu
- Žiakom dáme k dispozícii Tab1.

II. Relácia peniaze – žiakom pustíme ukážku z názvom Základy diverzifikácie (odvysielanej dňa 21. 11. 2021 zdroj RTVS). Diverzifikácia znamená jednoducho „rozčlenenie“. V kontexte investícií hovoríme o rozdelení majetku, resp. portfólia tak, aby sme tzv. „nemali všetky vajíčka v jednom košíku“, ale aby sme aj v prípade výkyvov na trhu do veľkej miery zachovali hodnotu nášho majetku. Diverzifikácia slúži na zníženie rizika a ochranu majetku. Vo všetkých prípadoch má však diverzifikácia rovnaké črty – geografické rozdelenie investícií, sektorové rozdelenie investícií a väčšie množstvo investícií.

III. Aktivita k téme vhodná k realizácii so žiakmi na DU:

- Mám životné poistenie? Aké riziká kryje? Koľko platím /platia rodičia poistné a na akú dobu je uzavreté?
- Spomeňte si, či niekedy vo vašom živote nastala poistná udalosť. Čo sa stalo? Aké poistenie bolo pre tento prípad uzavreté?
- Ktorú zdravotnú a komerčnú poisťovňu vaša rodina preferuje? Prečo?

Stretnutie číslo osem - Komerčné poistenie a jeho právne základy. V rámci stretnutia sme analyzovali tieto základné pojmy Poistný vzťah

- forma právneho vzťahu, do ktorého vstupujú subjekty z dôvodu poistnej ochrany vzniká na základe poistnej zmluvy, kde sa poisťovateľ zaväzuje, že prevezme na seba riziko z poistnej udalosti a poistník sa zaväzuje, že za túto službu bude hradíť cenu, ktorou je poistné
- Účastníci poistných vzťahov
- poisťovateľ – finančná inštitúcia, ktorou je poisťovňa (právna forma a. s.)
 - poistník – FO alebo PO, ktorá vstupuje do právneho vzťahu s poisťovňou
 - poistený – osoba, na ktorú sa vzťahuje poistenie (nemusí byť totožná s poistníkom)
 - oprávnená osoba – osoba, ktorá môže prevziať poistné plnenie
 - osoba výhodou poctená – má nárok prevziať poistné plnenie, aj keď nie je v príbuzenskom vzťahu

Úlohy

- plní úlohu stabilizátora ekonomickej úrovne podnikov a životnej úrovne obyvateľstva
- posilňuje zodpovednosť FO a PO za ich ekonomickú a sociálnu oblasť

- poisťovníctvo je vzťah, v ktorom platia vopred dohodnuté podmienky (prevzatie záväzku – úhrada poistného)

Kategórie (pojmy)

- poistné – cena za poisťovaciu službu
- poistná doba – čas, na ktorý uzatvoril poistník poistnú zmluvu
- poistná suma – suma poistnej náhrady, na ktorej sa dohodli
- poistná udalosť – udalosť, ktorá sa stane poistenému, môže byť:
 1. objektívna – nie je ovplyvniteľná ľudskou vôľou (živelné udalosti)
 2. subjektívna – závisí od ľudskej vôle (nehoda spôsobená alkoholom)

Význam poistenia

- pre jednotlivca – zabezpečuje udržanie urč. živ. úrovne aj v prípade poistnej udalosti (náhrada škody)
- pre podnikateľské subjekty – tým, že sa nahrádzajú škody zabraňuje bankrotom a likvidácii
- pre národné hospodárstvo – zabezpečuje stabilitu podnik. prostredia tým, že zabraňuje bankrotom

Princípy (zásady) poisťovníctva

- solidárnosť – všetci účastníci poistných vzťahov platia poistné a tým vytvárajú poistné fondy, ktoré poisťovňa následne rozdeľuje
- podmienená návratnosť – poistné plnenie sa vyplatí len vtedy, ak nastane poistná udalosť
- neekvivalentnosť – výška poistenej náhrady nezávisí od výšky plateného poistného, môže byť vyššia alebo nižšia

Funkcie poisťovníctva

- primárna – prenesenie rizika na poisťovateľa
- akumuláčno-redistribučná – zo zaplateného poistného sa sústreďujú (akumulujú) finančné zdroje, z ktorých sa vytvárajú poistné fondy, ktoré sa následne rozdeľujú (redistribuujú) v rámci vyplácania poistných náhrad
- stimulačná – poisťovníctvo stimuluje svojich klientov k tomu, aby sa chránili
- kontrolná – poisťovne kontrolujú priebeh poistenia

V témte poisťovníctva sme pokračovali na 9.stretnutí s názvom Poistné podmienky poistné zmluvy.

POSŤOVNÍCTVO – je odvetvie NH, ktoré poskytuje poistenie na poistnom trhu. Základnou právnou normou, ktorá upravuje poisťovníctvo je zákon o poisťovníctve. Podľa tohto zákona je poisťovníctvo špeciálnou oblasťou finančných služieb, ktoré poisťovatelia poskytujú FO aj PO. Je to prosperujúce odvetvie ekonomiky. V súčasnosti pôsobí na slovenskom trhu približne 30 poisťovní, ktoré vytvorili silné konkurenčné prostredie.

- komerčné poisťovne – ich hlavným cieľom je dosiahnuť zisk (Alianz, Kooperativa ..)
- nekomerčné poisťovne – pracujú vo verejnom záujme, patria sem verejnoprávne poisťovne napr. sociálna poisťovňa a zdravotná poisťovňa

POSTENIE – je špecifický druh tovaru, ktorý sa predáva na poistnom trhu. Je to právny vzťah medzi dvomi zmluvnými stranami, pri ktorom jedna strana poisťuje začo dostáva poistné a je povinná odškodniť druhú zmluvnú stranu ak vznikne poistná udalosť.

ZÁKLADNÉ KATEGÓRIE POISTENIA

Poistná doba – je doba, na ktorú FO alebo PO uzavrela poistnú zmluvu (10 dní, 40 rokov...)

Poistná suma – je to suma na ktorú sú poistené napr. život, zdravie, majetok

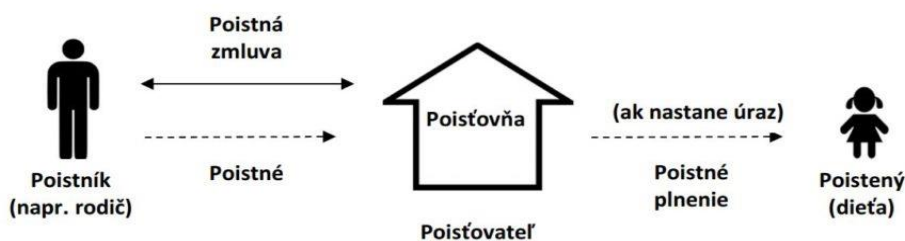
Poistné – je cena za poskytnutú poistnú ochranu

Poistné obdobie – je obdobie, kedy sa platí poistné (mesačné, polročne, raz do roka...)

Poistná udalosť – je skutočnosť, ktorá spôsobí poistné plnenie, napr. vzniknutá škoda, dožitie sa..

Poistné plnenie – peňažná suma vyplatená na základe vzniku poistnej udalosti

Odkupná hodnota – je peňažná suma, ktorá bude vyplatená v prípade ukončenia poistenia pred uplynutím poistnej doby

2. Výhody poistenia –video pre žiakov

- <https://www.youtube.com/watch?v=8LF9BM7Tp8cČo> je to finančná rezerva?

Diskutovali sme o poistných podmienkach a poistných zmluvách. Výsledkom stretnutia bol vypracovaný pracovný list na tému poisťovníctvo.

Témou záverečného stretnutia boli Rozdiely medzi sporením a investovaním.

V úvode stretnutia sme si predstavili tému a to rozdiel medzi sporením a investovaním. K vysvetleniu týchto pojmov nám pomohlo edukačné video odborníkov, ktorí nám laický vysvetlili zásadné rozdiely medzi týmito termínmi.

Edukačné video:

<https://www.youtube.com/watch?v=QE1hxTKpjr4>

Následne sme sa bližšie pozreli na výhody a nevýhody sporenia. Hlavnou výhodou sporiacich účtov je ich dostupnosť. Sporiace účty sa mimoriadne ľahko otvárajú a peniaze z nich môžete vyberať a vkladať kedykoľvek. Mnoho inštitúcií vám dovolí si prepojiť svoj sporiaci účet a bežný účet. Vďaka tomu budete môcť rýchlo prevádzať finančné prostriedky z jedného účtu na druhý. Pokračovali sme výhodami a nevýhodami investovania. Investovanie sa spája s množstvom výhod. Na investičnom trhu existuje veľké množstvo výberu, preto je pravdepodobné, že každý investor si nájde niečo, čo bude vyhovovať jeho preferenciám a tolerancii voči riziku.

Pracovný list

Téma: Poisťovníctvo

Vypracoval:

Problémová úloha A

Pán Repka je podnikateľ. Vlastní firmu, ktorá sa zaoberá výrobou plastových okien. Minulý rok ho zasiahlo niekoľko nečakaných udalostí. Búrka poškodila strechu sklada v areáli firmy a vznikli škody aj na materiáli. Nepríjemné udalosti postihli aj jeho súkromný život. Susedia mu vytopili byt. Dcéra si zlomila na lyžovke nohu a jeho manželka mala autohaváriu na dovolenke v zahraničí.

Úlohy:

1. Navrhните, ako sa môže firma pána Repku a členovia jeho rodiny chrániť proti týmto nebezpečenstvám.
2. Vysvetlite význam poisťovníctva.

Problémová úloha B

Jozef Nový kúpil v roku 2020 byt. S poisťovňou uzavrel zmluvu o poistení domácnosti (proti požiaru, výbuchu, úderu blesku, úniku vody z vodovod. zariadenia, krádeži, víchrici a krupobitiu). V roku 2020 zaplatil 45 eur ročné poistné. V januári 2021 sa mu v byte z dôvodu havárie vodovodu poškodila malovka. Rozsah škody predstavoval 150 eur. Poisťovňa škodu nahradila v plnej výške.

Úlohy:

3. Uvažujte, na základe akého princípu poistenia mu poisťovňa vyplatila náhradu škody.
4. Zodovodnite princípy v poistných vzťahoch (solidarnosť, podmienená návratnosť, neekvivalenťnosť).
5. Charakterizujte účastníkov poistného vzťahu – subjekty (poisťovateľ, poistník, poistený, poškodený, oprávnená osoba).
6. Charakterizujte poistenie podľa záväznosti, miery rizikovosti, spôsobu financovania a cieľa činnosti.
7. Charakterizujte pojem riziko a vysvetlite jeho náhodnosť.
8. Charakterizujte riziko podľa charakteru, ovplyvniteľnosti a podľa poistiteľnosti.
9. Rozhodnite, o aký druh poistenia ide v týchto prípadoch:
- poistenie na dožitie 60 rokov; havarijné poistenie motorového vozidla; poistenie domácnosti proti živelným pohromám.
10. Charakterizujte poistnú zmluvu a uveďte jej náležitosti.

K téme investovanie sme si pozreli edukačné video, kde je podrobné a zrozumiteľné vysvetlenie investovanie, jeho druhy, spôsoby, výhody a nevýhody.

<https://www.youtube.com/watch?v=RVbEbXUxpJE&t=255s>

V poslednej časti stretnutia sme robili prieskum trhu. Najprv sme si vymieňali naše skúsenosti s investovaním a sporením. Viacerí členovia tohto klubu mali skúsenosť so sporením alebo s investovaním. Na internete existuje viacero nástrojov na porovnanie možnosti sporenia, sporiacich účtov a možnosti investovania. My sme si ukázali a pracovali sme s portálom „financnahitparada.sk“. <https://www.financnahitparada.sk/>

Na tejto webovej stránke viete veľmi jednoducho si porovnať viacero finančných produktov (hypotéky, pôžičky, účty, sporenie, investovanie,...).

Záver:

Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov

Z jednotlivých stretnutí vzišli nasledujúce závery:

Naším cieľom je okrem iného učiť žiakov osvojiť si základnú bankovú terminológiu a osvojiť si základné bankové zručnosti, metódy zamerané na zlepšenie praktických zručností študentov v oblasti finančnej gramotnosti. Tradičné metódy zamerané na získavanie encyklopedických vedomostí sa ukazujú ako prežitie. Mali by sme motivovať a povzbudzovať nadaných študentov, ktorí následne budú motivovať svojich spolužiakov a kamarátov. Vytváranie praktických zručností študentov musí sa stať našim hlavným cieľom.

Ako napríklad téma poisťovníctva: Upozorňovať žiakov, ale aj ostatných zamestnancov, že riziká existujú vždy a pri každej činnosti, nie je možné sa im úplne vyhnúť. Niektoré druhy rizík však vieme znižovať. Pri rôznych zdravotných rizikách je možné vybranou stravou či športom zabrániť ochoreniam, rovnako môže pomôcť aj pravidelná návšteva lekára, ktorý včas odhalí zdravotný problém. Pri športovaní je lepšie odhadnúť svoje schopnosti a nosiť napríklad ochranné prilby alebo chrániče, ktoré môžu zabrániť vážnym úrazom. Poškodeniu alebo krádeži majetku je možné zabrániť správnym používaním, skladovaním, či bezpečnostnými systémami. Existuje však aj ďalší spôsob, ako zmierniť náklady, ktoré môžu so sebou priniesť všetky vyššie popísané riziká, a tým je poistenie. Poistenie nezabráni vzniku straty, ale pomôže ju lepšie znášať alebo dokonca aj úplne kompenzovať.

V rámci medzi predmetových vzťahov sa úlohy pripravené členmi PF FG, pojmový aparát, zdroje v podobe URL adries – „linkov“ môžu riešiť aj na hodinách občianskej náuky a matematiky ale vedia o nich diskutovať ja na triednických hodinách ako aj na odborných predmetoch v súvislosti s ocenením ich práce.

K dispozícii kolegom budú na našom školskom portáli isp.spsbj.sk.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Dana Janečková
12. Dátum	24.1.2023
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Jaroslav Bujda
15. Dátum	24.1.2023
16. Podpis	

